

Warszawa, 19 czerwca 2018 r.

I. dz. 23/2018

**APEL O POPARCIE PROJEKTU DYREKTYWY W SPRAWIE PRAW AUTORSKICH NA JEDNOLITYM RYNKU
CYFROWYM**

Szanowne Panie Europosłanki! Szanowni Panowie Europosłowie!

Szanowni Państwo!

Zwracamy się do Państwa o poparcie procedowanego obecnie w Parlamencie Europejskim **projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym COM(2016)0593** (dalej jako: Projekt).

Stowarzyszenie Kreatywna Polska, które zrzesza podmioty z branży twórczej, w tym organizacje polskich twórców, przedsiębiorców, producentów oraz dystrybutorów treści, i jest bez wątpienia najbardziej reprezentatywną organizacją skupiającą polski sektor kreatywny, uważa, iż aktualna wersja projektu stanowi pierwszy krok w tworzeniu równych i uczciwych zasad funkcjonowania platform cyfrowych w całej UE.

Wyrażamy poparcie dla inicjatywy Pana Posła Axela Voss'a dotyczącej treści art. 11 i 13 Projektu dyrektywy, które odnoszą się do ustanowienia prawa pokrewnego dla wydawców oraz propozycji rozwiązania problemu tzw. Value Gap. Problem ten dotyczy faktycznego braku równych szans i możliwości uczciwych negocjacji z właścicielami serwisów internetowych, wykorzystujących treści zamieszczane przez użytkowników.

Środowiskom twórczym i sektorowi kreatywnemu znane są obawy sygnalizowane ostatnio przez niektóre organizacje reprezentujące konsumentów, czy działające na rzecz wolności słowa w Internecie. Pamiętać jednak należy, że UE w pierwszej kolejności powinna zapewnić równowagę pomiędzy interesami konsumentów i właścicieli praw. Powszechne poszanowanie prawa własności – w tym praw autorskich – jest fundamentem, od którego rozpoczynać powinno się jakąkolwiek dyskusję na temat wolności w Internecie. W obecnym stanie prawnym ta równowaga jest bardzo mocno zachwiana, faworyzując nie tyle konsumentów – użytkowników sieci, ale w rzeczywistości platformy cyfrowe, czerpiące olbrzymie dochody z nieetycznych modeli biznesowych opartych na bezprawnej eksploatacji treści prawnoautorskich.

W odpowiedzi na medialnie nośne zarzuty, porównujące nową dyrektywę do ACTA, czy też insynuujące, jakoby nowe przepisy miały wprowadzić cenzurę i pogwałcenie wolności użytkowników sieci podkreślić należy kilka faktów:

1. Przygotowywane przepisy nie znoszą wyjątków w zakresie ochrony prawnoautorskiej (dozwolony użytek) ustalonych m. in. w art. 5 dyrektywy 2001/29/WE takich jak: publiczne udostępnianie utworów i podawanie do publicznej wiadomości aktualnych artykułów na tematy gospodarcze, polityczne, etc.; **cytowanie** do celów takich jak słowa **krytyki lub recenzji**, niezamierzone włączenie utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną do innego nośnika, korzystanie do celów **karykatury, parodii lub pastiszu** i in.
2. Procedowane przepisy stanowią odzwierciedlenie linii orzeczniczej TSUE w zakresie ochrony praw autorskich (np. potwierdzają, że usługi oparte na treściach generowanych przez użytkowników stanowią w efekcie publiczne rozpowszechnianie treści w rozumieniu prawa autorskiego vide np. SGAE C-306/05, Sanoma C-160/15, etc.).
3. Procedowane przepisy umożliwią w przyszłości zobowiązanie właścicieli platform cyfrowych do wdrożenia środków służących trwałemu blokowaniu nielegalnych treści zgłaszanych im przez właścicieli praw (vide art. 13 Projektu dyrektywy). Celem takich działań nie będzie pociągnięcie do jakiegokolwiek odpowiedzialności użytkowników (konsumentów), ale jedynie, poprzez przerzucenie odpowiedzialności za nieuprawnione zamieszczanie linków na platformy internetowe, trwałe uniemożliwienie bezprawnej eksploatacji chronionych treści. Bezpodstawne są więc obawy, że nowe przepisy mogą naruszyć prawo użytkowników do dzielenia się materiałami własnego autorstwa, czy też w jakikolwiek sposób ograniczać prawo do wypowiedzi.
4. Przygotowywane przepisy dopuszczające możliwość wprowadzenia zautomatyzowanych procedur filtracji treści nie stoją w opozycji do art. 15 dyrektywy 2000/31/WE, ani linii orzeczniczej TSUE zapoczątkowanej orzeczeniem Scarlet/Sabam C-70/10. Proponowane w art. 13 projektu dyrektywy **środki mają być odpowiednie, proporcjonalne** i stosowane wyłącznie w przypadku braku umów licencyjnych pomiędzy właścicielami praw, a właścicielami platform cyfrowych, przy czym szczególną uwagę poświęca się dochowaniu przez platformy cyfrowe należytej staranności, tak aby treści zamieszczane zgodnie z prawem pozostawały stale dostępne, zgodnie z wolą zamieszczających je użytkowników.
5. Przepisy dyrektywy nakładają obowiązek wprowadzenia przez platformy internetowe sprawnych procedur skarg i odwołań umożliwiających użytkownikom przywrócenie omyłkowo zakwestionowanych treści.

6. Procedowane przepisy dyrektywy tworzą wyłącznie pewne ramy prawne i wskazują kierunek w jakim powinni podążać ustawodawcy krajowi; nie będą bezpośrednio stosowane i egzekwowane.

Jak pokazują przywołane wyżej rzetelne argumenty, wbrew sensacyjnym medialnym doniesieniom ostatnich dni, wszelkie obawy użytkowników Internetu dotyczące jakichkolwiek ograniczeń mających rzekomo wynikać z projektowanych przepisów dyrektywy są całkowicie bezpodstawne.

Mając powyższe na uwadze, w imieniu twórców i polskiego sektora kreatywnego **zwracamy się z gorącą prośbą o wyrażenie poparcia dla projektu dyrektywy** tak istotnego dla tworzenia równych i uczciwych zasad funkcjonowania platform cyfrowych eksploatujących treści chronione prawem autorskim.

W imieniu Stowarzyszenia Kreatywna Polska oraz niżej wymienionych organizacji:

Izba Wydawców Prasy
Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych
Polska Izba Książki
Stowarzyszenie Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA
Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
Stowarzyszenie Dystrybutorów Filmowych
Związek Producentów Audio-Video ZPAV
Stowarzyszenie SYGNAŁ
Stowarzyszenie Filmowców Polskich
Stowarzyszenie Fotoreporterów
Stowarzyszenie Wydawców REPROPOL
Związek Kompozytorów Polskich

Z wyrazami szacunku,

Dorota Hawliczek
Dyrektor Stowarzyszenia Kreatywna Polska